

GULDBORGSUND

Guldborgsund Kommune
Parkvej 37
4800 Nykøbing F.
Att. Anita Pedersen

HØRINGSBREV – ÅBNING AF KILDEVÆLD OG REGULERING AF DRÆN

Guldborgsund Kommune fremmer hermed projektet "Åbning af kildevæld og regulering af dræn" og sender det i 4 ugers offentlig høring. Der er således mulighed for at komme med skriftlige kommentarer til projektet til og med den 25. marts 2025.

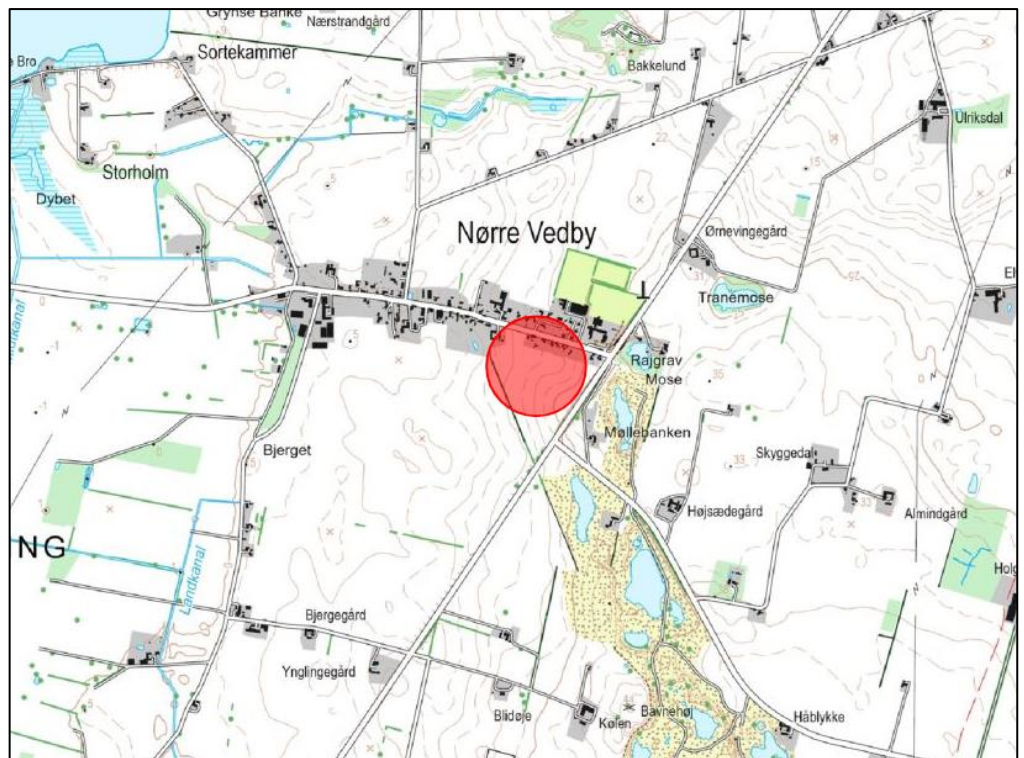
25. FEBRUAR 2025

Kommentarer til projektet skal sendes til Guldborgsund Kommune via mailen vandlob@guldborgsund.dk.

Formål

Reguleringsprojektet har til formål at genskabe den naturlige hydrologi indenfor projektområdet, hvor der også planlægges at rejse skov, sammen med Klimaskovfonden.

Der skal genetableres et kildevæld og en sø nedstrøms for kildevældet. Der sikres samtidigt at projektet ikke påvirker omkringliggende arealer negativt i forhold til eksisterende afvandingsforhold.

Billede 1 Oversigtskort der viser projektets placering ved Nørre Vedby

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
NATUR & MILJØ
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F.
TLF +45 54732005
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSNR. 25-004988
SAGSBEHANDLER:
JUNE BUXBOM
MOB +45 54732005
JUBU@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

SEND DIGITAL POST:
[BORGER](#) | [VIRKSOMHED](#)

Baggrund

Guldborgsund Kommune er i gang med et skovrejsningsprojekt i Nørre Vedby og laver i den forbindelse forskellige naturforbedrende tiltag. Tiltagene skal øge biodiversiteten og give faunaen (planter, padder og vandløbsinsekter) bedre mulighed for at sprede sig.

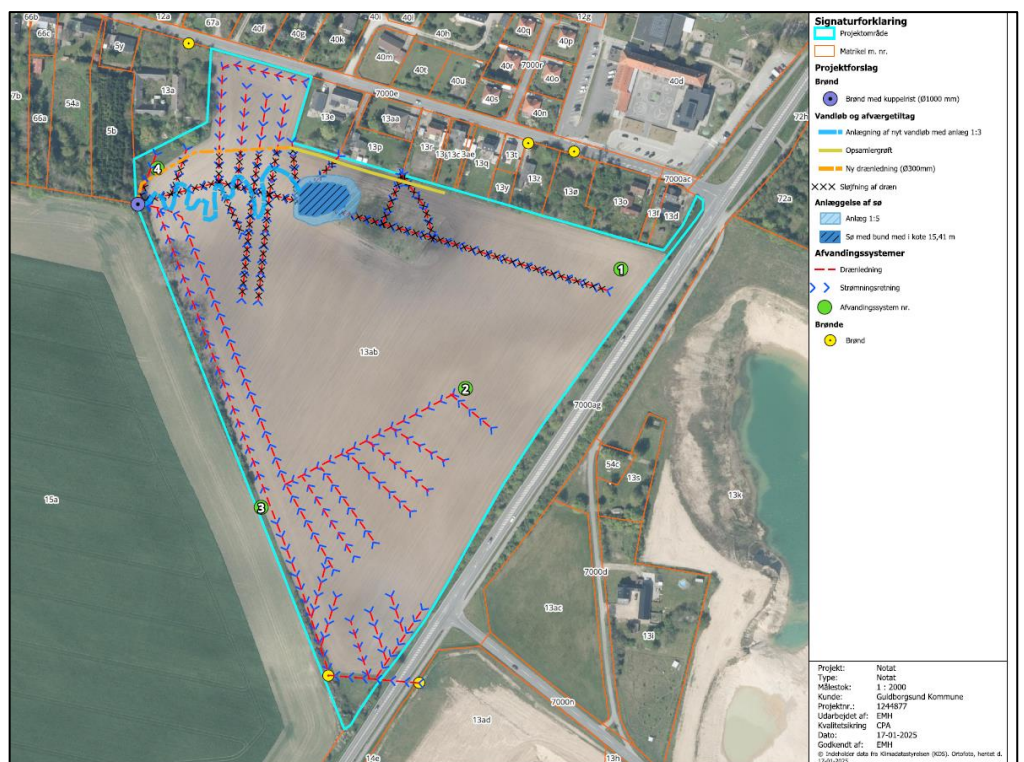
Åbningen af det rørlagte kildevæld og dræn vil skabe nye levesteder og spredningsmuligheder for de padder og insekter der lever i de nærliggende søer.

Ansøgt projekt

Der ansøges om at åbne et rørlagt kildevæld der skal overrisle til en nyetableret sø. Søens overløb ledes via et nyt slynget vandløb ned til eksisterende grøft, der i dag modtager dræningen af hele matriklen.

Der ansøges om at nedlægge en del af den nordlige dræning på arealet.

Der etableres en "opsamlergrøft" langs det nordlige skel, der går i rørlægning ned til eksisterende grøft. Oversigt over projektforslag ses i billede 2, det samlede projektforslag er vedlagt høringsbrevet.

Billede 2 Projektforslag fra ansøgningsmaterialet.

Udgifter til projektet

Guldborgsund Kommune står for alle udgifter til projektet. Det anslås at projektet vil koste ca. 40.000 kr.

Ejendomsforhold

Reguleringen omfatter matrikel 13ab Nr. Vedby By, Nr. Vedby, der ejes af grund-ejer Guldborgsund Kommune

Tidsplan

Projektet ønskes gennemført i forår/sommer 2025.

Afgørelse om ikke VVM-pligt

Projekttypen er anført under punkt 10f på bilag 2 i VVM-bekendtgørelsen¹, regulering af vandløb. Det kræves derfor, at der laves en VVM-screening (Vurdering af Virkningerne på Miljøet) af projektets omfang, hvor det vurderes om projektet kræver en større VVM-redegørelse.

Afgørelsen om ikke VVM-pligt er offentliggjort på Guldborgsund Kommunes hjemmeside [den 25. februar 2025.](#)

Klagefristen er [den 25. marts 2025.](#)

Spørgsmål til projektet kan rettes til vandløbsmedarbejder June Buxbom på telefon 54 73 20 05 eller via mail til jubu@guldborgsund.dk.

Med venlig hilsen

June Buxbom
Biolog/Vandløbsmedarbejder

Guldborgsund Kommune er underlagt Persondataforordningen. Vi skal derfor give dig en række oplysninger om vores behandling af personoplysninger og dine rettigheder som registreret. Du kan læse mere herom på www.guldborgsund.dk/oplysningspligten. I fysiske breve er indholdet vedlagt.

Dette høringsbrev er offentliggjort på Guldborgsund Kommunes hjemmeside samt sendt til følgende høringsberettigede organisationer og berørte naboer:

- Danmarks Naturfredningsforening (lokalafdeling)
- Danmarks Sportsfiskerforening
  - Hovedpostkasse
  - Regionalt team
- Naturstyrelsen Storstrøm
- VKST a/s
- Museum Lolland-Falster
- Kystdirektoratet
- Fiskeristyrelsen Øst

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af den 3. januar 2023

NOTAT OMKRING GENSKABELSE AF NATURLIG HYDROLOGI VED SPRYDAGER OVERDREV

Dato: 20. januar 2025

Projekt navn: Sprydager Overdrev
Projekt nr.: 1244877
Udarbejdet af: Esben Møller Hogstad
Kvalitetssikring: Claus Paludan
Godkendt af: Esben Møller Hogstad
Modtager: Guldborgsund Kommune
Side: 1 af 13

Indholdsfortegnelse

1.	Formål	3
2.	Datagrundlag.....	3
2.1	Validering af digital højdemodel.....	3
2.2	Vandspejlsberegninger og projektets forudsætninger	3
3.	Områdebeskrivelse	4
3.1	Afvandingssystemer	4
3.2	Terrænforhold	7
4.	Projektforslag.....	9
4.1	Indledende betragtninger	9
4.2	Genetablering af kildevæld.....	11
4.3	Etablering af sø.....	11
4.3.1	Etablering af vandløb	11
4.4	Afværgetiltag ift. ejendomme mod nord	12
4.5	Samlede jordarbejder	13

Bilagsfortegnelse

Bilag 1	Oversigtskort
Bilag 2	Afvandingssystemer
Bilag 3	Projektforslag

1. Formål

Guldborgsund Kommune har anmodet Envidan A/S om at udarbejde et teknisk notat vedrørende genskabelse af naturlig hydrologi ved Sprydager Overdrev. Det udpegede projektområde omfatter 8,5 ha og er beliggende indenfor matr.nr. 13ab Nr. Vedby By, Nr. Vedby.

Formålet med notatet er at skaffe et tilstrækkeligt vidensgrundlag til at kunne vurdere, hvordan den naturlige hydrologi bedst kan genetableres, uden at påvirke omkringliggende ejendomme.

2. Datagrundlag

Datagrundlaget for indeværende projekt er baseret på eksisterende data stillet til rådighed af Guldborgsund Kommune og fra www.dataforsyningen.dk (©Klimadatastyrelsen). Dette gælder f.eks. de kort (herunder orthofoto), der er anvendt gennem rapporten, vandføringsdata og den digitale højdemodel.

Rådgiver har d. 30. oktober 2024 foretaget en besigtigelse af undersøgelsesområdet samt relevant opland, hvor der er indmålt relevante koter i vandløb, grøfter og dræn mv. i det omfang disse kunne registreres. Alle kotemålinger er stedfæstet og foretaget med GPS af rådgiver med en Trimble R12i Rover. I modsætning til en "ren GPS" modtager, kan R12i modtage signaler fra russiske, amerikanske og europæiske satellitter. GPS'en blev indstillet til at måle med en præcision på indtil ± 2 cm på alle tre koordinater.

Alle fotos anvendt i indeværende undersøgelse er taget af rådgiver.

2.1 Validering af digital højdemodel

I forbindelse med udarbejdelsen af indeværende forundersøgelsen er der anvendt den nyeste digitale højdemodel i 0,4 m grid. Højdemodellen har en angivet nøjagtighed på $\pm 0,05$ m i den vertikale kote. Projekttiltag og konsekvenskort er ligeledes udarbejdet på baggrund af ovennævnte digitale højdemodel.

I forbindelse med indeværende forundersøgelse er der gennemført en kontrol af højdemodellen for at vurdere usikkerheden forbundet med denne. Modellen er sammenstillet med i alt 35 terrænpunkter.

De indmålte punkter er herefter sammenstillet med højdemodellen, hvor det fremgår, at ca. 24 % af de opmålte punkter er i overensstemmende med højdemodellens oplyste nøjagtighed. Målinger der afviger med mere end 8 cm fra den digitale højdemodel er alle taget på arealer, der er under jordbearbejdning, hvorfor der sker kontinuerlige terræændringer. Den gennemsnitlige afvigelse på de 35 punkter er på 8,6 cm, hvor de opmålte punkter ligger 8,6 cm lavere end angivet i højdemodellen.

Samlet set er der ved valideringen således ikke tegn på, at de opmålte koter afviger minimalt fra den digitale højdemodel. Rådgiver vurderer derfor, at den digitale højdemodel kan anvendes i forbindelse med udarbejdelsen af indeværende notat.

2.2 Vandspejlsberegninger og projektets forudsætninger

På baggrund af, at det er en genopretning af naturlig hydrologi i et kildevæld, udføres der ikke vandspejlsberegninger, da udsivningen til kildevældet er diffust. Ydermere er det aftalt med Guldborgsund Kommune, at der ikke må graves i det eksisterende kildevæld, og det endvidere aftalt, at der placeres en sø nedenfor kildevældet samt etableres en "opsamlergrøft" nord for kildevældet for at sikre og afgrænse at vandstrømningen indenfor området.

3. Områdebeskrivelse

Projektområdet er på 8,48 ha og ligger syd for Nørre Vedby og vest for Storstrømsvej. Arealerne udgøres af intensivt dyrkede landbrugsarealer. Et oversigtskort og områdets placering fremgår af Figur 1 og Bilag 1.

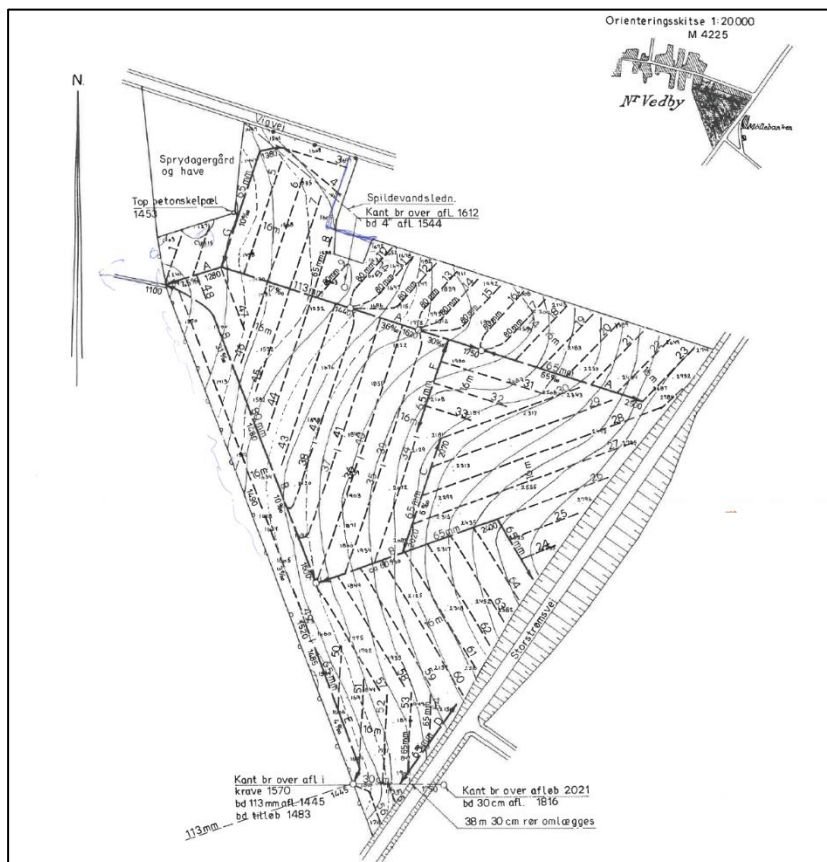

Figur 1: Oversigtskort med beliggenheden af projektområde. Copyright SDFI.

3.1 Afvandingsystemer

Afvandingsystemer i området er kortlagt både ved besigtigelsen af området og ved oplysninger om dræn i drænkortet, der er stillet til rådighed af Guldborgsund Kommune, jf. Figur 2 og bilag 2.

Oplysninger fra drænkortet stemmer kun delvist overens med opmålingen af området og vurderes derfor alene at kunne betragtes som retningsgivende for drænarbejder.

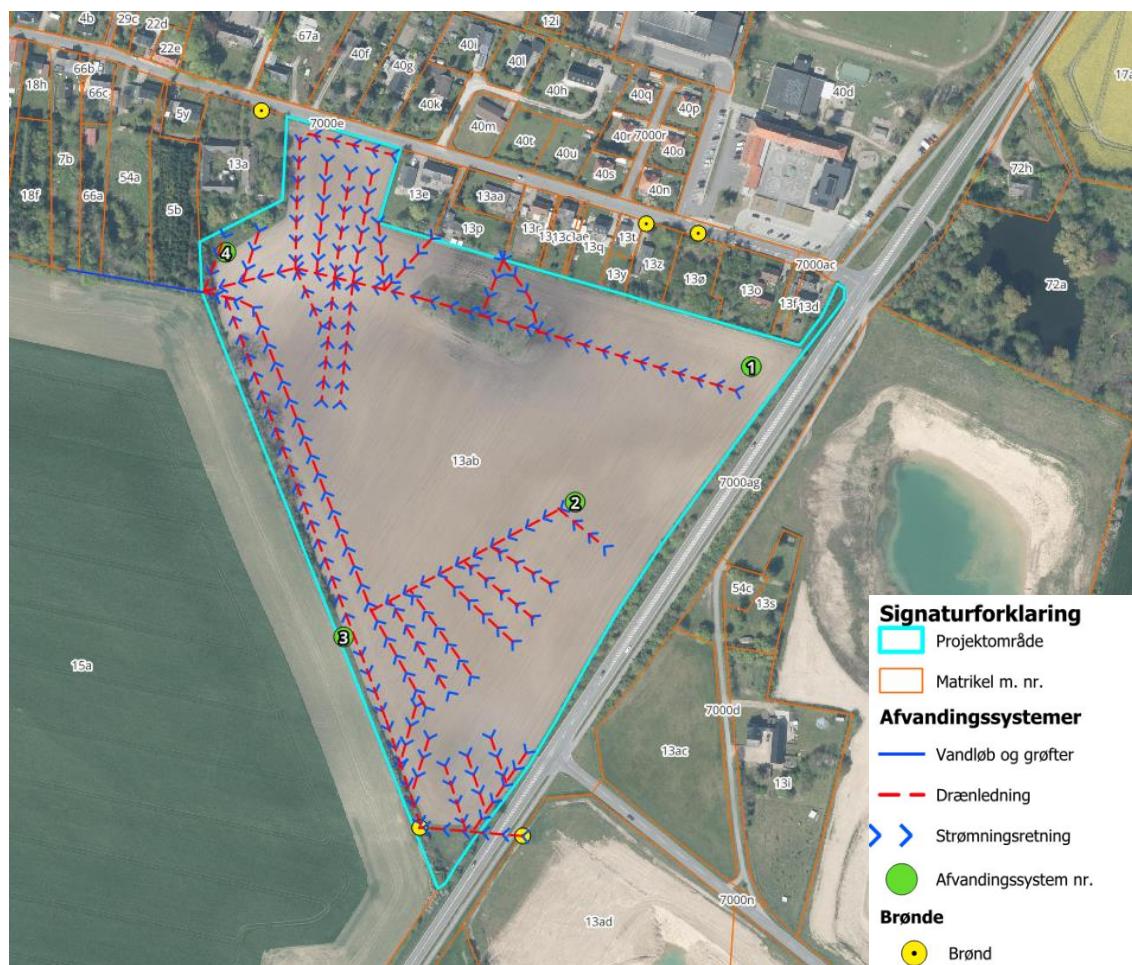

Figur 2: Udsnit fra drænkort.

Ved rådgivers besigtigelse er synlige dræn og drænbrønde, indenfor og i det umiddelbare opland til undersøgelsesområdet, indmålt og kortlagt i det omfang det har været muligt. Dette har givet anledning til at inddele området i 4 overordnede drænsystemer, der fremgår oversigtligt af Figur 3 samt Bilag 2. Det er udelukkende de vigtigste dræn fra drænarkivet, som er digitaliseret i QGIS.

Afvandingssystemer, der påvirkes af de projekterede tiltag, beskrives nærmere i afsnit 4.

Figur 3: Registrerede afvandingsystemer omkring projektområdet. Pile angiver strømningsretningen.

Afvandingen fra området sker i vestlig retning via en åben grøft, hvor der forefindes tre rørudløb, jf. Figur 4.

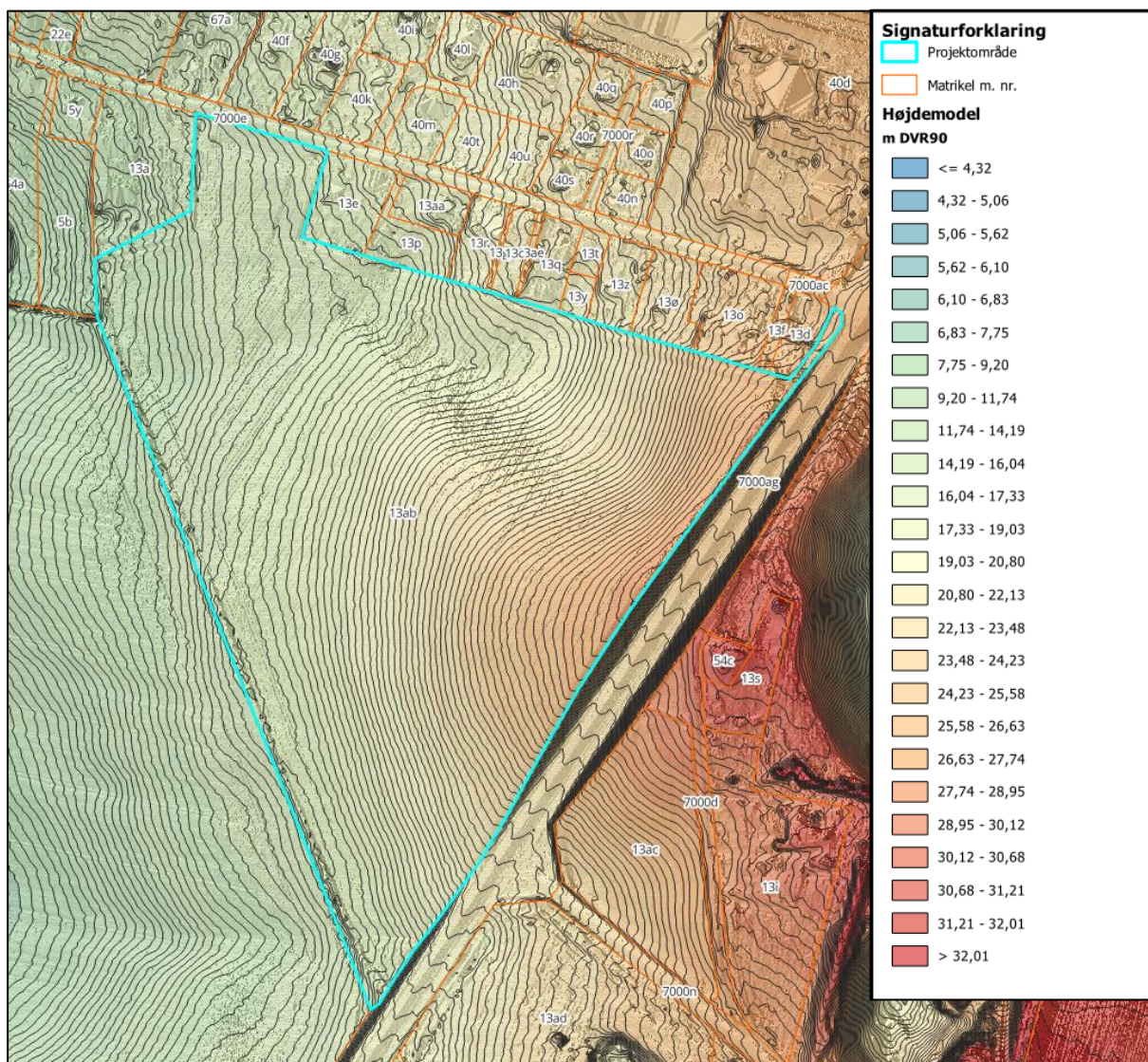

Figur 4: Rørudløb fra marken. Billedet viser afvandingssystem 4, hvor den orange fod markerer udløbet. I nederste venstre hjørne er udløbet fra afvandingssystem 1. Der forefindes ikke et billede af udløbet fra afvandingssystem 3.

3.2 Terrænforhold

Undersøgelsesområdet er beliggende i koter fra ca. 27 m mod øst og falder til kote ca. 11 m i den vestlige del, hvor udløbene fra området er. Som det fremgår af Figur 5, er der tale om markant skråning mod vest.

Figur 5: Konturkort fremstillet ud fra den digitale højdemodel - DHM/Terræn (0,4 m grid). Terræforholdene er angivet med en sort højdekantur med ækvistand på 0,25 m fra kote ca. 4,32 m til 32,01 m. Terrænniveauet er stigende fra blå over gule/orange farver til rød.

4. Projektforslag

Projektet har til formål at genskabe den naturlige hydrologi indenfor det udpegede projektområde. I samråd med Guldborgsund Kommune er det et ønske, at der skal genetableres et kildevæld og en sø nedstrøms for kildevældet, hvor terrænkonturerne tillader det.

Det skal samtidig sikres, at projektet ikke påvirker de omgivende arealer negativt i forhold til eksisterende afvandingsforhold, som skal kunne opretholdes efter projektrealisering.

4.1 Indledende betragtninger

Der er indenfor projektområdet registreret en række dræn, som i samråd med Guldborgsund Kommune skal graves op på en delstrækning (afvandingsystem 1). Det er aftalt, at kildevældet som udgangspunkt ikke skal graves dybere af hensyn til den allerede eksisterende biotop, men at det udelukkende er drænet, som løber igennem kildevældet, der graves op. Der skal endvidere også anlægges en sø nedstrøms for kildevældet.

Vandspejlskoten i dette notat er fastsat ud fra, at der vil være vand omkring terrænoverfladen i kildevældet, og at der i søen vil være en overløbskant i kote 15,75 m. Bunden i søen er fastsat til kote 15,00 m på baggrund af, at den nyanlagte sø ligger på en skråning, hvor der skal være plads til anlægget, og at søen ikke skal dræne kildevældet.

I forbindelse med sløjfningen hoveddrænet i afvandingsystem 1, skal der anlægges en ”opsamlergrøft” og et nyt dræn i forlængelse af grøften nord for kildevældet. Dette nye anlæg skal aftage vand ejendommene nord for projektområdet.

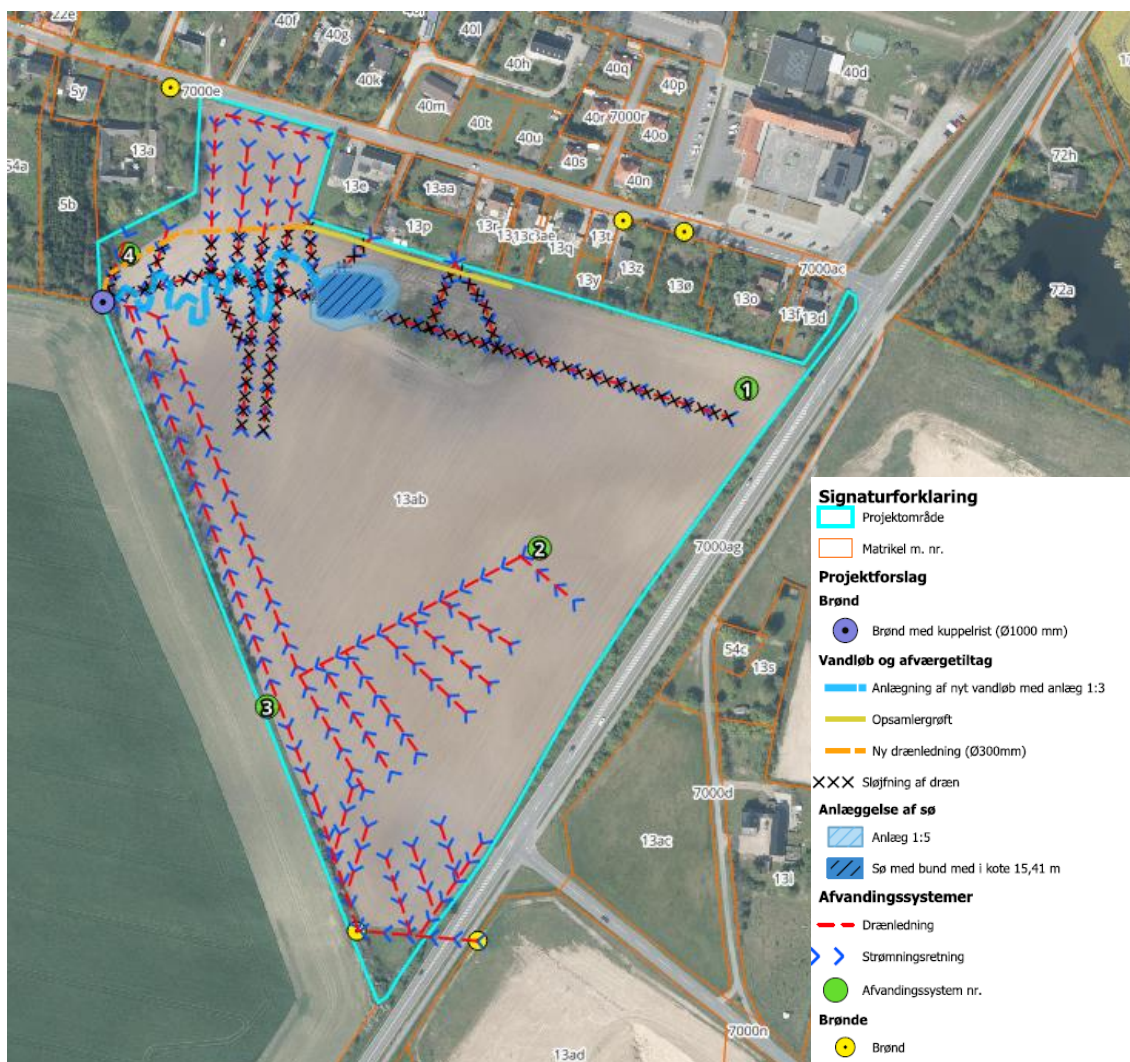
Efter ønske fra bygherre er foretages der ikke yderligere omlægninger af dræn indenfor projektområdet.

Overordnet set indeholder projektforslaget herefter følgende tiltag:

- Genetablering af kildevæld.
- Etablering af en ny sø.
- Etablering af ”opsamlergrøft” med fortsættelse i dræn, hvor eksisterende dræn kobles på den nye drænledning. Vand får afløb fra området i kuppelrist til eksisterende grøft.

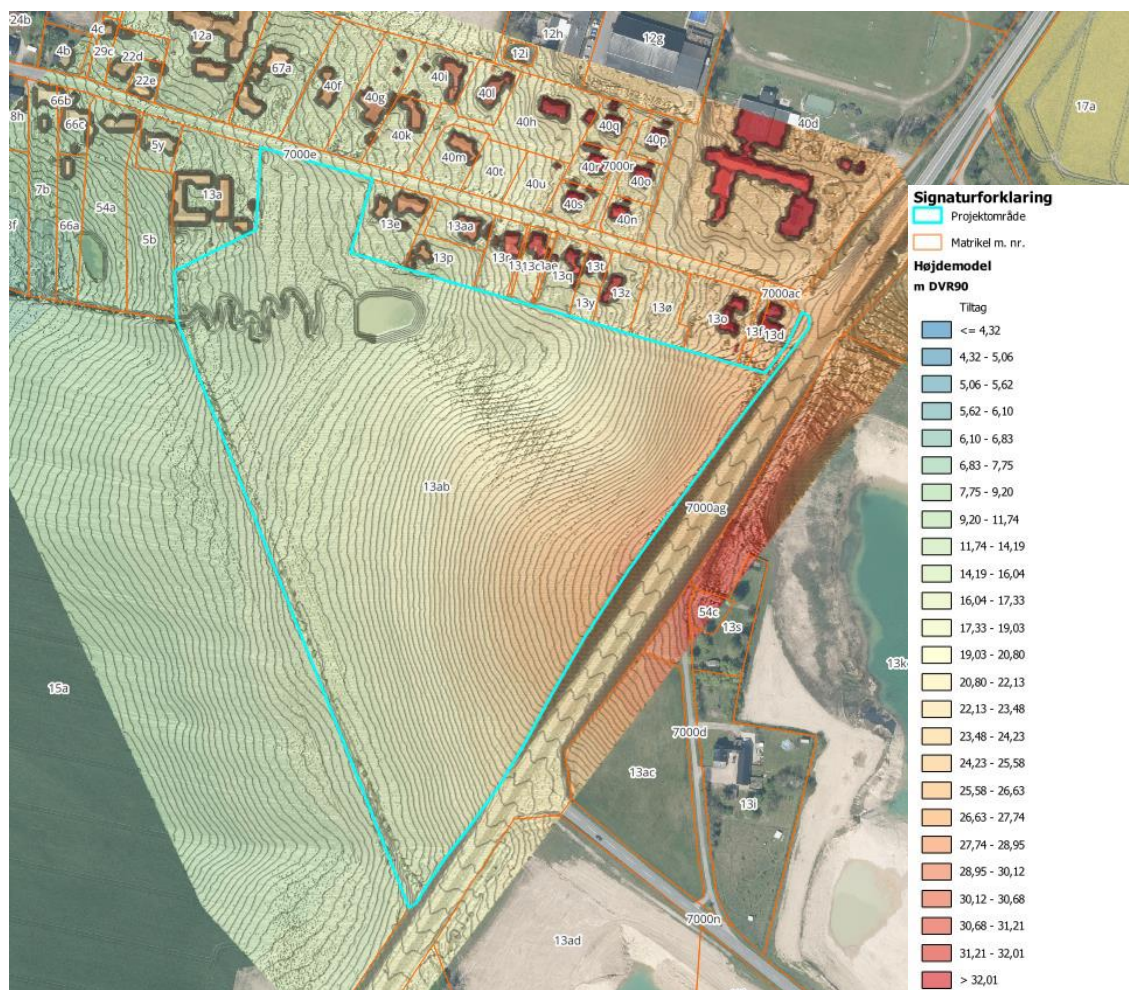
En oversigt over de samlede projekttiltag fremgår af Figur 6 og Bilag 3. Der er indsat en terrænmodel, hvor projekttiltagene er printet ned i højdemodellen for at vise, hvordan de fremtidige terrænforhold vil kunne se ud, jf. Figur 7.

Figur 6: Oversigt over projektforslag indenfor projektområdet.

Figur 7: Visualisering af hvordan de projektforslagene vil påvirke terrænet indenfor projektområdet.

4.2 Genetablering af kildevæld

Kildevældet skal genetaberes ved, at den eksisterende drænledning graves væk, hvorefter kildevældet skal have lov til at udvikle sig. Selve gravearbejdet anbefales udført nænsomt ved brug af køreplader. Der kan være en periode efter gravearbejdet, hvor kildevældet skal genetablere sig selv på grund af de ændrede jordbundsforhold efter bortgravningen af drænet.

4.3 Etablering af sø

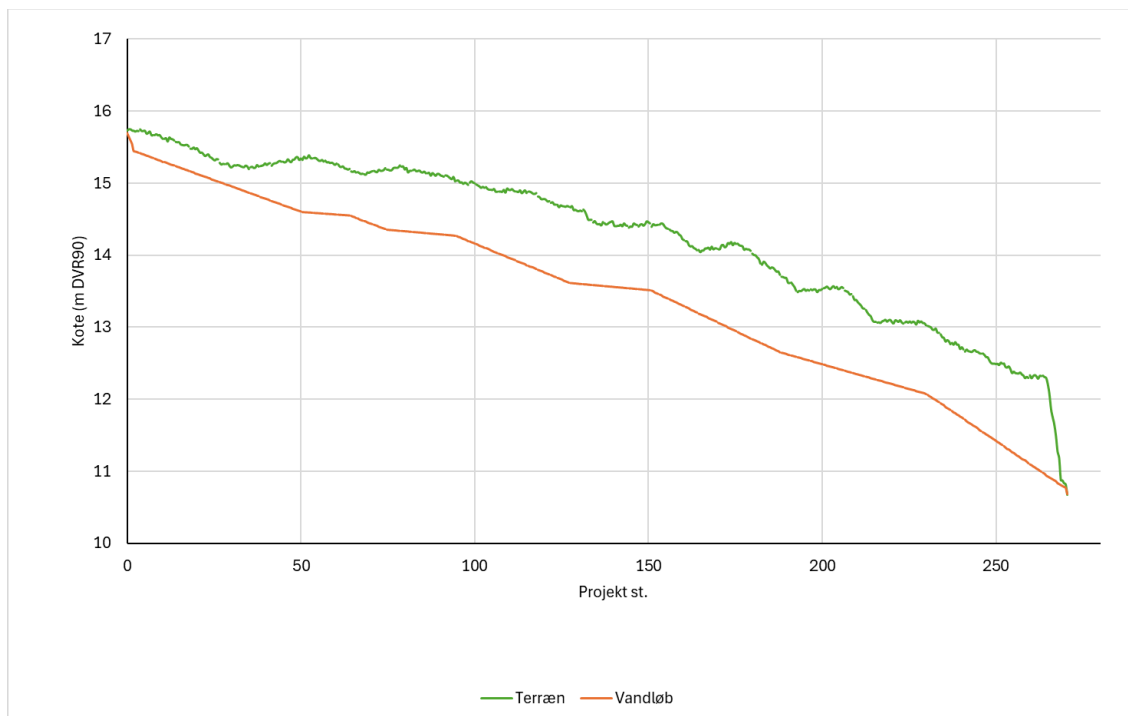
Det foreslås, at der etableres en sø med bundkote i ca. 15,00 m med udgangspunkt i et skråningsanlæg på 1:5 og et samlet areal på 0,14 ha med anlæg. Der etableres et afløb fra søen i kote 15,75 m, som er ca. 0,5 m bredt. Overløbskanten skal stensikres. Heraf vil søen have en dybde på 0,75 m.

De samlede jordarbejder for anlæggelsen af søen løber op i ca. 1.500 m³ jord.

4.3.1 Etablering af vandløb

Der skal etableres et ca. 265 m langt vandløb med start i kote 15,75 m ved udløbet fra den nyetableret sø. Vandløbet anlægges med en bundbredde på 0,5 m og et anlæg på 1:3 m. Det nye vandløbsprofil er angivet i Figur 8. Vandløbet skal anlægges med varierende bundhældninger mellem 4 ‰ og 32,50 ‰, hvor de største bundhældninger forefindes på de nederste 100 m af vandløbet.

De samlede jordarbejder for anlæggelsen af vandløbet løber op i ca. 800 m³ jord.

Figur 8: Tværsnit af det nye vandløbsprofil. Der er angivet en projektstationering og koterne er angivet i m DVR90.

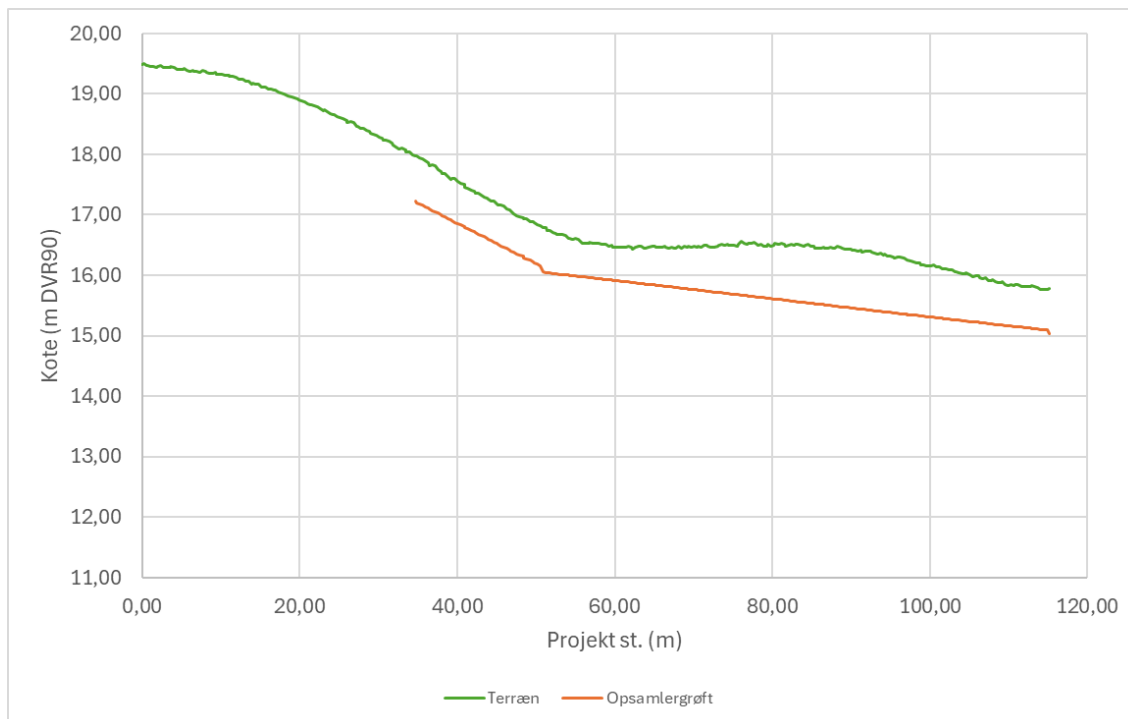
4.4 Afværgetiltag ift. ejendomme mod nord

Eftersom kildevældet skal udvikle sig naturligt, er det vanskeligt at afgøre præcist, hvor vandet vil forekomme i fremtiden. Af samme årsag er der ikke lavet et afvandingskort for området.

Det må forventes at vandet vil samles i det lave parti omkring kildevældet, som også blev erkendt ved besigtigelsen. Når den eksisterende drænledning sløjfes, skal der etableres en grøft nord for kildevældet og den nyetablerede sø, jf. Figur 6. Der skal graves en "opsamlergrøft" med en længde på ca. 80 m med start i kote 17,22 m. Opsamlergrøften skal anlægges med en bundbredde på 0,5 m og et anlæg på 1:1,5. Profilet af "opsamlergrøften" er angivet i Figur 9. "Opsamlergrøften" skal anlægges over de første 16 m med en hældning på 72 %, hvor den resterende del af grøften skal anlægges med ca. 15 %. "Opsamlergrøften" slutter i kote 15,05 m i et nyanlagt Ø300 mm dræn, jf. Figur 6. De eksisterende dræn fra ejendommene nord for projektområdet skal kobles på "opsamlergrøften".

Opsamlergrøften skal overgå til en Ø300 mm drænledning, hvor de eksisterende dræn fra nord kobles på. Drænledningen skal anlægges over ca. 120 m i et Ø300 mm rør og anlægges således, at der er et terrændække på 1,25 m over drænledningen. Der skal tilkobles de eksisterende dræn på denne drænledning. Drænledningen skal have udløb i en ny brønd (Ø600 mm) med kuppelrist (Ø600 mm). Fra brønden skal der være afløb til den eksisterende grøft.

De samlede jordarbejder for anlæggelsen af opsamlergrøftern løber op i ca. 100 m³ jord.

Figur 9: Tværsnit af "opsamlergrøft" i relation til det eksisterende terræn. Der er angivet en projektstationering og koterne er angivet i m DVR90.

4.5 Samlede jordarbejder

På baggrund af de ovenstående projektforslag anslås det, at de samlede jordarbejder løber op i ca. 1.800 m³ jord. Det skal aftales med Guldborgsund Kommune, hvor overskudsjorden skal placeres. Jorden kan indbygges til en mountainbikebane, fylde lavninger op eller lave mindre forhøjninger omkring i terrænet eller bruges til andre rekreative formål, som udpeges af Guldborgsund Kommune.